

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razun nedelj in praznikov. Zjutranje izdaje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdaje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdaje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdaje)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osumrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tis. na konsorcija lista „Edinosti“.

Novejše vesti.

Dunaj 28. V osnovni seji poljedelskega sveta je opravičil minister za poljedelstvo, baron Kast, nenavzočnost ministra za trgovino ter je povdarjal, da bode imel poljedelski svet bogatega dela, zlasti na polju poljedelstva in gozdnarstva ter živinoreje. Gledali bodemo na to — je rekel govornik — da si ohranimo prodajanje na zapad vzlic vsem težavam. Minister je priporočal intenzivnejše izkoriščevanje naravnih sil ter povspesevanje poljedelskih zadrug. Snovanje deželnih gozdnarskih zakonov je potrebno, tudi rudarstvo naj se ohrani sposobno za konkurenco. Toda minister želi, da se zniža delavni čas rudokopov.

Ko potečejo trgovinske pogodbe in ako bi prišlo do avtonomnega carinskega tarifa, mora poljedelski svet pripomoči v to, da bomo pripravljene na skrajno eventualnost. Nadejati pa se je, da se izognemo poljedelskemu ločenju! Je sicer neko nasprotstvo v obojestranskih poljedelskih koristih, ali te je možno spojiti. Razumno in dobrohotno snatranje obojestranskih potreb lahko dovede v skupnem gospodarskem območju do zadovoljive vzravnave poljedelskih koristi. Na tako vzravnavo hočemo delati.

Člen Körbel (deželni kulturni svet Češki) je zahteval preosnovo statuta v zmislu, da se bode bolj oziralo na Češko glede sestave, ter je zažugal, da sicer zapusti posvetovanje. Na to se je vršilo konstituiranje poljedelskega sveta.

Dunaj 28. Da dovrši svoje zdravljenje, se poda cesarica Elizabeta v Homburg, kjer jo obišče cesar Fran Josip. Mogoče je, da bode ob tej priliki tudi sestanek z cesarsko dvojico nemško.

PODLISTEK.

5

Čuvaj se senjske roke!

Zgodovinska povest.

Spisal A. Senoa. Poslovenil P. Š. Cvetkov.

»Daj vojvoda«, je spregovoril iz kota Pero Radakovič, nizek mornar, debele, plešaste glave, »daj, povej, je-li res, kar se čuje med narodom? Da so se vzdignili na nas? A? Tristo jih —!«

»Da-li je res, me vprašaj Pero?« je odgovoril sivoglavi stari, vojvoda Pavel Milovčič, »Bog ve, kaj je res, a gospodi se je prilepil jezik na nebo, da jim ne prihaja na zobe, kar se jim kuha v možganih. To se je pred teden dni razneslo med ljudstvom, ne ve se kako; pa vedi sinko, vsaka šala je pol resnice!«

Na to se je pomolilo izza soda okroglo, rudeče, obrito lice pod črnimi, kuštravimi lasmi. Male oči so se zaiskrile, široke obrvi se zožile in na tanki ustni je dospel čuden smeh.

»Ha, ha, ha! Pero Radakovič, brkat si, a kako neumno vprašuješ, rekel bi, da sesaš še mater, a ne srčeš iz mojega, »Črnege Nike«, vinskega meha. Res, je-li res? Kača ti pije kri, a ti jo vprašuješ, je-li žejna. Najbrž si že izračunal na prste, da Benečan ima rad Uskoka kakor vrag kadilo. Vprašam te, kje je kak beneški jarbol, na katerem ni visela senjska glava? Nesrečni Pero! Čuj, kaj ti pravijo moji sodi! Dum, prazno! Dum, prazno! Vse prazno in prazno! Ni, da popiješ svoje jutranje in večerne kapljice. Vse prazno, bratec, ker Bene-

Petrograd 28. Tukajšnji krogi smatrajo kakor gotovo stvar, da carska dvojica obišče dvor v Rimu. Glede podrobnosti tega potovanja ni še določeno ničesar. Vse bode odvisno od zdravja carice. Nadalje zagotavljajo, da car pojde tudi na Dunaj povodom jubileja cesarja Frana Josipa I.

Beligrad 28. Skupščina se je konstituirala. Predsednikom je izvoljen Nestorović, podpredsednikom pa Rajević.

Cetinje 28. Knez Nikola pojde v Petrograd v drugi polovici avgusta. Na tukajšnjem dvoru se potrjuje, da prestolonaslednik italijanski in soproga mu Jelena prideta semkaj v septembru.

Petrov dvor 28. Kralj in prestolonaslednik Romunski sta došla predpoludne in sta bila vsprejeta najpristraneje od carja in velikih knezov. V palači sta obiskala obe carici in pozneje velike kneze in kneginje. Zvečer je bil obed v rodbini. Grof Muravjev je pozdravil najprijazneje ministra za vnanje stvari romunskega, g. Stourdza.

Berolin 28. »Reichsanzeiger« objavlja podeljenje reda črnege orla z briljanti cesarju Kitajskemu.

London 28. Iz Hongkonga javljajo, da je vodja ustaje v Kitaju, Kvang-š, proglasil novo dinastijo. Proklamacija pravi, da je počila ustaja zato, ker je velika dinastija nemožna radi nasilstev mandarinov in ker si tuje prisvajajo kitajsko zemljo. (Kakov kontrast med tema dvema sporočiloma. V Berlinu dobiva kitajski cesar rede, doma pa mu je počila ustaja in se proglašja nova dinastija, ker dosejanja ni možna več. Op. ur.)

Madrid 28. Oficijelna nota pravi, da je francoski poslanik v Washingtonu dne 26. julija izročil

čani ne dopuščajo, da ti dovažajo ladije po morju kruha in vina. Pa daj, Pero, pa preorji naš grič, ali oberi grozdje na Vratniku. Bogme, glavo imaš kakor moj sod. A plača iz cesarske mošnje kaplje nekako počasi.«

»Kaj kaplje?« je prestrigel bližnji vojak besedo, »reci, mošnja se je posušila. Govore nam: Dobodete denarja, otroci, dobodete jutri ali pojutrašnjem. Čakaj osel, da trava zraste, a svoj račun mi zapiši za uho in stoj, kakor rosa na listu.«

»He, vidiš, dragi bratec«, se mu je nasmejale krčmar, »dolga je pot od Gradea do Senja, dolga pot in slabi jarmi. Pa Bog zna, da-li se ni potoma razsula katera vreča cekinov, v kateri je bila ravno tvoja plača.«

»Dovolj šale«, je lopnil Pero s pestjo po mizi, »da naj molčimo, da naj mirujemo, kakor nam pišejo. Pa reci, ni-li odsekal beneški general Giustinian nedavno 17 naših glav, pa jih nataknil v Benetkah na trgu, a otročaji in babe so se posmehovali našim junaškim bratom? Da bi jih podavila kuga, ker niso boljši od Turkov. Lepi kristijani, katerim je duša podšita z volčjo kožo.«

»Ta je bila modra«, je odvrnil »Črni Niko«, »na vrč vina, pa mi ga plačaj, ko dobodeš cesarsko plačo. Ali rečem vam, junaki, pri svetem mi Jurju, ne trobi »Črni Niko« v vražji rog. Pravim vam, zberite pamet. To ni padlo z hruške, ampak kakor bi bilo pred vami že zapečateni. Mesi se vam kolač, a v njem je strup. Mislijo vas podaviti, kakor miši, ali kaj podaviti? Vem, da vas hočejo zvezane predati Benečanom, da vas obesijo, da vas nataknejo

predsedniku Mac Kinleyu poslanico španske vlade, želečo, da se neha vojna in da se določijo pogoji za mir.

Madrid 28. Oficijelno se javlja, da so Amerikani še vedno v svojih pozicijah pred Guanaha.

London 28. Reuterjeva pisarna javlja: Do premirja pride le tedaj, ako se podajo popolnoma obvezne garancije. Poleg tega mora proklamacija pogodbe obsežati tudi obvezo od strani Španske, da se ista podvrže vrsti pogojev, katere določijo Združene države v podlago pogajanjem. Sluti se, da — čim v Španski izvedo o teh pogojih — nastopi za hip razpoloženje za nadaljevanje vojne, ki bode trajala bržkone tako dolgo, dokler S. Juan de Portorico ne bode obkoljen popolnoma, kar bode možno — po sodbi vojaških oseb — v kakih 14 dneh. Jedina dva pogoja, za katera se kaže, da se je že odločila vlada, sta: neodvisnost Kube in odstop Puertorica. Vojna odškodnina se ne bode zahtevala, razun, ako bi Španjska po nadaljnjem upiranju provzročala novih stroškov za odposlatev brodovja in za druge operacije.

Pariz 28. Zdi se, da večina listov meni, da so mirovni pogoji tak, da jih je možno vsprejeti, dokler se ne zahteva vojna odškodnina in se spoštuje suvereniteta Španske na Filipinih.

New-York 28. Glasom brzogajke iz sv. Tomaža, se špansko vojaštvo na Puertorico iz posamičnih mest združuje v S. Juan in se pomnožujejo utrdbe.

na kolec, da vas prikujejo ob beneško veslo. Kakor je Bog živ, to se vam mesi.«

»Tako-li? Tako?« je zagrmelo društvo in bilo po mizah.

»Ne bode, pri častnem nam krstu,« je skočil Pero na noge, »ne bode, dokler nam je živa glava na ramenu. Vojvoda! Povedi nas h kapitanu, da čujemo, kaj je na stvari!«

»Povedi nas!« je zaorila vsa četa.

Vojvoda Milovčič se je bil že dvignil, da povede četo, ali v tem trenutku se je pojavil na pragu visok, silen junak, širokega čela, orlovega nosa, podolgastega obraza. Sodé po sijajni obleki in orožju, je bil tudi on vojvoda senjskih Uskokov. Ko je vstopil v društvo, vplamtelo mu je črno, mračno oko, in izpod črnih brk so se mu pojavili gosti, beli zobje, kakor skozi lahek smeh. Svojo desnico je del na nož za pasom ter spregovoril jasnim, blagim glasom:

»Kam ste se namenili, bratje?« A mesto odgovora se je odzvala vsa četa jednoglasno:

»Zdrav nam bodi vojvoda, Juriša Orlovič!«

In spet se je nasmehnil junak in zopet je vprašal:

»Vprašam, kam ste se namenili junaki?«

»Do kapitana, brat!« je odgovoril stari Milovčič; »glasovi so dospeli, da hočejo premestiti nas iz Senja v Otočac, a nekateri pravijo, da nas kanijo predati Benečanom v robstvo. Pa sramota bi bila, ali puške mi moje, ne prodajo nas; ali naj ne okusim nikdar več zrna soli.«

(Pride še).

Nam niti pravice — njim pa privilegijev ?!

Čudno vprašanje to, v novodobni, pravni državi! Privilegiji in nauk o državljanih prve in druge vrste — kakov anakronizem to v moderni državi! In Avstrija zahteva menda, naj veruje svet, da ona je novodobna, ustavna, pravna in moderna država!! Vzlie tej nje ambiciji pa dopušča, da vlada v nas na Primorskem (mesto prejšnjega absolutizma osebe) absolutizem stranke. In Bog je naša priča, da je lože prenašati absolutizem avtokrata, nego pa absolutizem stranke, kakoršna je ona, s katero se moramo boriti mi in se povprašujemo o tem: kaj je zagrešil, o Bog, ta siromašni narod, da ga tepeš — tako šibo?!

Da, v konstitucionalni, moderni, pravni Avstriji, z državnimi temeljnimi zakoni, zasnovanimi na načelu enakopravnosti, zahtevajo Italijani za-se privilegijev, nam pa ne privoščajo niti mrvico prava. Zahtevajo in dobivajo — posreča se jim, kar hočejo! Meročajni krogi si mislijo menda: kar je preveč uživanja na jedni strani, naj se vzravna po pomanjkanju na drugi! Tistim, ki so sitni, ki znajo kričati ter delati preglavice, treba dati vse in še nekoliko več; tistim pa, ki so skromni in na katerih zvestobo je možno računati v vseh slučajih, ne treba dati — ničesar!! To je bila od nekdanj kvintesence vladne politike na Primorskem.

Italijani vedo to in po tem so si tudi uravnali svoje postopanje. Oni kriče ob vsaki priliki. In krik donaša njim zlatega sadu. O tem smo se prepričali zopet te dni. Razni listi so pripovedovali nekaj o neki naredbi, ki jo je baj izdalo poštno ravnateljstvo tržaško in ki določa, da o imenovanju onih uradnikov, katerim je občeovati z občinstvom, se mora ozir jemati samo na take kandidate, ki so večji tudi jednemu slovanskim jezikov. Ta naredba da je veljavna na sploh, za vse urade, podrejene c. kr. poštному in brzojavnemu ravnateljstvu v Trstu. Druga verzija pa je hotela vedeti, da je ta ukaz došel od više gori.

Odkrito povedano: kakor bi bilo le naravno, kakor bi bilo logično, kakor bi odgovarjalo človeškemu razumu, ako bi moral uradnik znati jezik ljudij, s katerimi občeuje, vendar nismo verjeli, da bi bila res izšla taka naredba. Kaj čete, skeptičizem se nam je zaril v mozeg, v kri in kosti. Zato nismo niti omenjali onih vesti po novinah. Čemu bi vzbujali nade, ko vemo, da je huje tedaj, ko stojimo ob grobu ravnokar strte nade, nego pa pod težo trajne krivice. Ako moraš gledati komaj oživljeno, a že strto nado — to dela malodušnega toliko posamičnika kolikor cel narod.

Slutili smo, da na vsem skupaj ni nič. Zato smo molčali o tisti namišljeni naredbi in bi bili molčali dalje, da niso laška glasila jela kričati, kakor da imajo ogenj v strehi. To bi bilo tudi res grozno, ako bi slovenski državljani mogli govoriti v svojem jeziku na ustanovi, za katero mora dajati svoje žulje tudi on, kakor vsakdo drugi! To bi bilo žaljenje za italijansko veličanstvo, ako ne bi bilo okolo njega slovenske — raje: brezpravnih siromakov, helotov!!

Nikdo ne zahteva, da bi se nameščali sami slovanski uradniki; nikdo ne zahteva, da bi se Italijanom zagrnila pot do uradniške hierarhije, nikdo noče, da bi se italijanskemu ljudstvu kratilo kako pravo; a vendar kričé, kakor da se jim podira streha, kadar-koli se jim zdi, da utegae tudi kdo drugi dobiti mrvico pravice; kričé: ker se ne zadovoljujejo s pravico, ampak zahtevajo, česar bi jim pravna in moderna država ne smela dati, ako hoče ostati zvesta svojemu bitstvu, svoji svrhi — sama sebi; zahtevajo privilegijev na račun pravice svojega bližnjega!

Zahtevajo in dobivajo! Neka trpkoba nam lega okolo srca, ko vidimo, kako hité v Trstu in na Dunaju, potom listov in brzojava, da tolažijo Italijane, da ni nič res, da bi se bilo zgodilo, **kar bi se bilo moralo**, ne sedaj, ampak že davno. Kakim zadovoljstvom poročajo »N. Fr. Presse«, »Piccolo«, »Indipendente« in »Mattino«, da Italijanom se ni bati za njih privilegije, da se jim ni bati, da bi v Trstu še kdo drugi užival svoje pravo, da se jim ni bati, da zginejo heloti okolo njih!! Blaženost jim je čitati na obrazu, kakor da pošiljajo v svet odrešilno blagovestje, ko poročajo

svojemu občinstvu, da Slovence bode i nadalje brezpraven na oblasti, katere področje se razteza po pokrajinah, ki so po veliki večini — slovenske.

Ohranjeni so jim torej privilegiji, a nam je odrečeno — pravo! In vendar smo podaniki novodobne, pravne, moderne države! Tužna nam majka!

Politični pregled.

K položaju. V nekem dopisu, ki je baj oficijoznega izvora, pravi berlinska »Poste«, da zaključenje drž. zbora, oziroma prenehanje imunitete poslancev je naperjeno naravnost proti radikalnim poslancem, ki se svojo brezobzirno agitacijo ne namerujejo družega, nego to, da se narodni boji pootstrujejo bolj in bolj. Za sedaj grof Thun ne more družega, nego vladati brez parlamenta. Dotlej, dokler parlament ne bode sposoben za delovanje, bode § 14 moral skrbeti za vse. Poletje leta 1898. mine torej pod vladno konstitucionalnega absolutizma; da vidimo, kaj nam prinese jesen.

Ako ta izjava res izraža nazore v vladnih krogih, potem grof Thun ne misli še na razpuščenje državnega zbora, marveč ni izključeno, da stori na jesen še jeden »zadnji« poskus s tem parlamentom. Morda se nadeja, da se glave ohladi do jeseni. Bog mu ohrani ta optimizem njegov!

Našo borbo za enakopravnost imenuje »Piccolo« »objestnost in požrečnost Slovencev«. Tako je kričal te dni, ko se je bal, ali pa se je morda le tako delal kakor da se boji, da bi mogel tudi Slovence govoriti v svojem jeziku na tržaški pošti, torej na zavodu, ki je bolj javen in namenjen občinstvu, nego kateri-koli drugi.

»Piccolo« pravi, da bi bili Italijani izključeni od poštних služeb, ako bi se od uradnikov zahtevalo znanje tudi kakega slovanskega jezika. Kdo pravi to? Italijani naj se uče jezikov, da se vposobijo za službo, katero hočejo vršiti, pa mirna Bosna! Slovenski uradniki se morajo učiti, zakaj bi se laški ne?! Ali imajo poslednji privilegij — za neučenje in nezmožnost v vršenju svoje službe?!

»Piccolo« je res vsikdan klasičen v svojih dokazovanjih. Dela se, kakor da Slovenci žive le po okolici, a tam da imajo itak svoje pošte! Slovenci da znajo vsi toliko laški, da bi bilo krivično zahtevati od uradnika, da mora znati slovenski!

Ta je lepa! »Piccola« in njegove poštne uradnike ne briga čisto nič, katere in koliko jezikov znamo mi! Mi zahtevamo svoje pravo in basta! Mi Slovenci, bivajoči v mestu tržaškem! A zahtevamo tudi v imenu tisočev družih Slovencev, ki prihajajo v Trst dan na dan iz pokrajin, **spadajočih v področje tega poštne ravnateljstva**, ki imajo gotovo opravila na pošti, ki ne umejo laški, a ki smejo zahtevati, da je na pošti uradnikov, katerimi morejo govoriti po svoje. To ni nikaka »prepotenza« ali »ingordigia«, marveč sveto, nedotakljivo pravo onih, ki plačujejo davek v denarju in v krvi! To pravo nam hočete odrekati — in zato ste vi objestni in požrešni, vi gazitelji prava in svobode! A da se ta italijanska požrečnost pokaže še v odurnejši luči, reklamuje »Piccolo« za Italijane »tisto pravico, katero uživajo — vsi drugi narodi«. Ali ni to skrajno hinavstvo?! Najžalostneje pa je to, da ob taki tartiferiji še uživajo italijanska glasila posebno milost, protekeijo in vse simpatije — vsi vemo kje! A na dotičnih mestih naj si zapomnijo, da vse dokaze milosti, simpatij in protekeije italijanskemu hegemonstvu, zanikovalcem našega prava, občutimo mi kakor udarec v obraz.

Strma je res pot v Avstriji do enakopravnosti. Ali mi bomo hodili to pot tako dolgo, dokler ne pridemo na vrh. A mi smo uverjeni, da pride dan, ko bodo izvestni krogi britko obžalovali, da niso pustili do vrha življa, ki spaja sebe in svoj obstanek s to državo, a niso pustili na ljubo ljudem, ki jemljejo od države, a jej še nikdor niso ničesar dali, ki občutijo zvezo žnjo kakor jarm, katerega bi radi vrgli z sebe — čim prej!

Užaljeni smo res — toda kapitulacije naj nikdo ne pričakuje od nas!

V obrambo davkoplačevalcev. Ker so se uprav kupičile pritožbe, prihajajoče na finančno ministerstvo proti postopanju cenilnih komisij za odmerjanje osebne dohodarine, seobno pa zato, ker se odmerjanje ni vršilo po predloženih napo-

vedbah posamičnih davkoplačevalcev, ampak na podlagi dohodkov, kakor so si jih izračunile komisije svojevoljno in seveda vsikdar v večji meri, izdalo je finančno ministerstvo naredbo do vseh dež. fin. oblasti, v kateri pravi, da je tako postopanje v protislovju z zakonom. Zakon predpisuje namreč, da v slučajih, ko se zdi komisiji, da napovedba dohodkov ne odgovarja resnici, mora ista popred pozvati dotičnika, naj opraviči svojo napovedbo. In potem še le, ako se davkoplačevalec ne more opravičiti, naj komisija odmeri davek po svojem spoznanju.

Beseda Strossmayerjeva. — Kadar-koli govori ta veliki mož, vsikdar čuje svet velikih misli. — Te dni se mu je predstavila v Slatini velika deputacija Hrvatov in Hrvatice. V svojem odgovoru na pozdrav voditelja deputacije je rekel Strossmayer mej drugim: »V turskem taboru pod Dunajem je bilo vsakovrstnih ljudij, ali Hrvatov ni bilo med njimi. Ko pa je trebalo rešiti Dunaj, so to storili Hrvati, a na čelu jim je bil Slovan — Poljak. To je torej znamenje, da so Slovani vsikdar bili najzvestejši narod svojemu kralju, svoji dinastiji, da so bili vsikdar pripravljeni ustati za dom, vero in kralja!

Na banketu pa je rekel: »Ni ga večega blaženstva, nego uživati udanost in ljubezen svojega naroda. Umreti treba raje, nego izdati vero in dom!« — Slednjič je prosil veliki mož navzoče, naj vse žrtvujejo za narod — pa bode svobode!

Strossmayerjeve besede o zvestobi Slovanov naj vzamejo na znanje vsi klevetniki naši, katerih je vse polno in v vseh slojih družbe.

Domače vesti.

Izlet v Koprivo, ki gaje priredilo »Tržaško podporno in bralno društvo« skupno s pevskim društvom »Kolo« minolo nedeljo, bil je lep in zanimiv toliko za Tržačane, kolikor za Koprivčane. Že na vse zgodaj odpeljalo se je kacic 20 izletnikov v Koprivo, da si bolje ogledajo kraj in poskrbe, kar je bilo še potrebnega. Ob 2 in pol uri popoldne zbralo se je lepo število izletnikov na trgu pred vojašnico. Odpeljali smo se na 6 velikih vozeh proti Opčinam. Tu so nas čakali še trije vozovi z našimi »kolaši«. Oddrdrali smo mimo Repentabara proti Koprivi. Ko smo dospeli pred vas Kreplje, zasliali smo pokanje topičev. Izstopili smo ter šli peš do vasi. Tu nas je iznenadila množica občanov, na čelu jim tamošnje »bralno vinogradarsko in sadjarsko društvo« z zastavo, ter so nas vsprejeli pristrčno in navdušeno. Predsednik društva g. Brundula je pozdravil izletnike z lepimi besedami v imenu istega in vseh občanov. Predsednik »Tržaškega podpornega in bralnega društva«, g. Josip Kranje, je v imenu vseh izletnikov pozdravil navdušene občane ter se jim zahvalil za sprejem. Godba je zaigrala naš divni »Naprej« in mi smo korakali skozi vas ter posedli na vozove. Odpeljali smo dalje skozi Dutovlje in Skopo. Tudi tukaj je bilo dokaj zbranega občinstva, ki nas je pozdravljalo z »živio« klicem. Ko smo dospeli do Koprive, ugledali smo nepričakovano množico občinstva. Tudi tukaj so pokali topiči. Ob uhodu v vas je bil prirejen lep slavalok. V lepem govoru nas je pozdravil tamošnji župan g. Lavrenčič v imenu vse občine in tam zbrane množice. Načelnik izleta, g. Kranje, je odzdravil g. županu in se zahvalil v imenu vseh izletnikov za toli sijajen sprejem. Potem, ko je še vrli predsednik tamošnjega bralnega društva, g. učitelj Grahli, zaklical »dobro došli«, želeči nam največje zabave, zasvirala je mavhinska veteranska godba in korakali smo v vas, v kateri je plapolalo na stotine trobojnic. Došli smo na dvorišče g. župana Lavrenčiča. Ta je bil odičen neštevilnimi zastavicami in lampijoni. Po kratkem odmoru so začeli diletantje, diletantinje in »kolaši« proizvajati točke vsporeda. Vsaki točki je sledilo burno ploskanje in pohvala. Vrli »kolaši« in »kolašice« so proizvajali svoje točke največjo sigurnostjo. Žal, da ni bil oder na pravem mestu, kar je mnogo škodovalo v pogledu akustike. Deklamacijo »Pozdrav Krasu« je izvršil Rožetov dečko prav dobro. Tudi g. Černa Cerkenik je pohvalno deklamovala »Naš narodni dom«. Igra »Kateri bo« proizvajala se je dobro in naravno; »doktor Bistroglav« provzročal je dokaj smeha. Med točkami je svirala godba dobro in same slovenske komade. Med in po veselici so se izpuščali umeteljni ognji, ki so dokaj

poveljevali to slavnost. To veselico je počastilo veliko število občinstva od vseh strani Krasa, zlasti je bilo inteligence iz Trsta, Sežane in Komna. Po dovršenem vsposredu jela se je domača mladina sukati, mi pa smo odšli v prijazno gostilno Batičevu. Tu se je razvila prava narodna veselica. In kako ne? Ob izborni kraški kapljici, izvrstni postrežbi, milodonečim petju »kolašev« in navduševalnih govorih gg. Cotiča, Kamušiča in Grahlija plamtelo je v nas za skupno našo narodno idejo. Vse je bilo navdušeno, a to navdušenje je prešlo v ekstazo, ko je g. Cotič zaključil svoj lepi govor zadržkom, da smemo in moramo verovati v svojo bodočnost, ter da narod, ki ne veruje v svojo bodočnost, ni vreden da živi. To je zaorilo živio-klicev in vse občinstvo je kakor na jeden migljaj zapelo našo himno »Hej Slovani« — tako milo in zajedno tako kipeče ter žarečih oči, da se je videlo, da zvoki prihajajo iz sre. Po 11. uri smo posedli na vozove. Tacega vrvenja menda še ni videla Kopriva, kakoršno je bilo v isti hip, ko smo odhajali ob vsklikanju ljudstva, zbranega na cesti. Bil je ta dan, ki nam ostane v nepozabnem spominu.

Jeden izletnikov.

Slučaj ali ka-li? Zašumelo je, v »Piccolovih« predalnih je zavihral vihar radi tega, ker se je reva bala, da je v nevarnosti — komoditeta italijanskih poštних uradnikov; laška besnost je zahtevala zadoščenja; v isti hip pa je plaval »krilatec božji«, angel-varuh »Piccolov« po stopnicah poštnege ravnateljstva gori! Skoro neslišno so mu plavale peruti, dokler se ni zgubil v dvorane, kjer kraljujejo »bogovi«.

In drugega dne je že stalo v »Piccolu« črno na belem, da so italijanska gospoda prebili prazen strah. Sedaj ne vemo, ali je bil to goli slučaj, ali ka-li, da se je za »krilatec« angeljem v poštnem poslopju takoj drugi dan pojavilo pomirjenje v »Piccolu«! Kdo more poznati vse te tanke niti, ki se pletejo od sem do tja in od tja do sem?!

„Narodni Dom“ v Trstu. — V ljubljanskih listih čitamo: Narodna slavnost v Sežani, katero je priredilo pevsko društvo »Ljubljana« v korist zgradbi »Narod. Doma« v Trstu, imela je jako povoljen gmosten uspeh. Čistega dobička je namreč ostalo 373 gld. 2 kr. Ta denar se je ploodonosno naložil v mestni hranilnici ljubljanski, a dotično uložno knjižico je poslalo društvo »Ljubljana« g. dr. Gustavu Gregorinu kakor predsedniku »Narodnega doma« v Trstu.

Tržaško namestništvo proti slovenskim posojilnicam. »Slovenec« piše: »Tržaško namestništvo je te dni ukazalo raznim slovenskim posojilnicam in hranilnicam na Primorskem, da ne smejo več vsprejemati hranilnih vlog od neudov ter v treh mesecih izplačati vse vloge. Kakor nam je znano, so doslej takov ukaz dobile hranilnice in posojilnice na Nabrežini, v Tomaju in Št. Petru pri Gorici. Zadnji dve sta včeraj že vložili priziv na ministerstvo. Mi sodimo, da dotični referent na tržaškem namestništvu ni prijatelj slovenskim posojilnicam. Umevno je, da laška stranka srpo in zavidljivo gleda na razvoj slovenskih posojilnic, ker trgajo iz kremp-ljev slovanske žrtve raznim pijavkam ter tako hranijo neodvisnost in blagostanje slovenskega in hrvatskega prebivalstva v Primorju. A čudno je postopanje tržaškega namestništva proti slovenskim posojilnicam, ki imajo take vložne knjižice, kakor vsi jednaki zavodi v ostalih avstrijskih deželah. Zato moramo odločno protestirati.«

Nezaslišano. Iz mesta nam pišejo: »Neki Jurij Pletersnik je delal v javnih skladiščih v Trstu od 30. septembra 1895. pa do 13. septembra 1897. Takrat mu je porodila žena. Ker je bila beda in siromaštvo v hiši, revež ni mogel misliti na to, da bi koga najel za postrežbo ženi, in ostal je za jeden dan sam doma ter ni šel na delo. To dejstvo so porabili, da so ga odpustili z dela. Mož se je pritoževal na to na razne strani in tudi na ministerstvo in je slednjič vendar dosegel, da so ga te dni pozvali zopet na delo. **Toda istega dne že so ga odslovili zopet, češ, da je napravil zmešnjavo s tem, da se je pritožil na ministerstvo!!!** Poleg tega se mu je reklo, da je direktor Minas dobil nalog od vlade, da odslej ne sme vsprejeti nobenega Slovence več na delo?! Tako je torej zopet jeden na cesti — jeden z ženo in petimi otročiči!!«

Tako naš dopisnik. Mi pa zahtevamo pojasnila, koliko in kaj je resnice na tem. Kajti nečuvno, vnebovpijoče bi bilo, ako bi se tako godilo na podjetju, ki je pod državno upravo in za katero so morali vsi prebivalci segniti globoko v žep po — milijonov. Kam pridemo, ako bode državna uprava dajala take izgledе?! To bi bilo tako gorostasno, da je skoraj neverjetno. Zato prosimo pojasnila.

Ali stojte! Sedaj še le se spominjamo, da so nedavno temu v mestnem zboru tržaškem ropotali proti slovenskim delavcem v javnih skladiščih! Ali je morda vendar res? Ali moramo res misliti, da še vedno namestnikuje vitez Rinaldini?! Ako bi bilo temu tako, potem se ta dogodek prelevlja v važno, eminentno političsko vprašanje, na katero moramo obrniti pozornost odločujočih slovenskih krogov. Dogodek s posojilnicama v Tomaju in Nabrežini in odslovljanje slovenskih delavcev iz javnih skladišč: kako lepo se vjema to!!

† **Josip Kristan.** — Sporočili smo že, da je dne 28. julija umrl v Kopru po kratki bolezi občeznani umni kmetovalec, c. kr. profesor na učiteljsku in ud izpraševalne komisije, gospod Josip Kristan, ki je nad 25 let poučeval gojence prirodoslovja in kmetijstva. Bil je ustanovnik posojilnice in hranilnice v Kopru, mnogoleten odbornik tamkajšnje »Čitalnice«. Čestokrat je zastavil svoje strokovno čeno ter priobčil razne kmetijske sestavke po raznih časnikih slovenskih. Rodom je bil Slovenec z Gorenjskega; bilo mu je še le 54 let. Res, prerano je izdahnul blago dušo. Več o njem o priliki. Zapustil je udovo in tri nežne otročiče, kateri vsi govore dično slovenščino. Ravno letos s 24. avgustom se je hotel preseliti radi vzgoje otrok v Trst, a Bog ga je preselil v drugi svet. Pogreb bode jutri ob 10. uri. Naj v miru počiva! K.

Za družine radi volilnih izgredov zaprtih okoličanov se je nabralo nadalje: Na izredni otroški veselici dne 24. julija v Barkovljah, 6 gld. Istega dne in ob istej priliki je nabrala mlada pevčica Kristina K. »pri rumeni hiši« 1 gld. 32 nvč. Gosp. Jerkič, fotograf v Trstu je daroval 1 gld.

Rodoljubi! Ves dosedaj nabrani in v ta namen darovani denar se je že razdelil med nesrečne družine, a potreba narašča od dneva do dneva, ker mnogo glavarjev družin ječi med zaduhlim zidovjem, mesto da bi delali za-se in za svoje. Skoro vsaki dan čitamo o prirejanju raznih veselie v okolici, ali vse premalo se spominjamo omenjenih nesrečnih družin, kajti razun Barkovljanske »Adrij« ni še nobeno društvo mislilo na prireditve male ali večje veselice v ta blagi, človekoljubni namen. Apelujemo torej vnovič do usmiljenih, rodoljubnih sre, ter jim kličemo z dičnim našim Gregorčičem:

Odprj roke, odprj sree,
Otiraj bratovske solze!

Heros.

Bog živi našega „Tončka“! Iz Barkovelj nam pišejo: Vesela družba je bila zbrana ob mizi pri polnih kozarcih, pošiljala je vroče prošnje in sršne želje do Vsemogočnega, da postane mladi »Tonček«, ki je ravnokar pristopil kakor novi ud Kristusovi cerkvi, pravi kristjan zvest državljan, domovini vedno vdan. V tej, dasi mali družbi nabralo se ja vendar 26 K. 10 st. za družine zaprtih Barkovljanov. Bodi izrečena darovalec srčna hvala, posebno pa »Tončekovemu« očetu, g. Ant. Martelaneu, in Tončekovemu botru, g. Svet. Martelaneu, katera dva sta darovala vsaki po 10 K. Dal Bog Bog mnogo takih »Tončkov«!

Iz Bazovice nam pišejo: »In vendar enkrat!« tako se je glasil naslov notici v cenjeni »Edinosti« v štev. 108. t. l., pod katerim je dopisnik veselo pozdravljaj sklep Bazovičanov, da se ima opustiti navadna zloglasna »šagra« in da mesto iste, prirede letos veliko veselico na vrtu. Žal, da moram danes sporočiti, da se omenjena veselica za sedaj ne bode vršila, kakor je bilo objavljeno, in to, ker je bilo premalo časa za pevske vaje iz razne druge priprave. Pač pa se priredi ta namenjena veselica pozneje in sicer koj, ko vdobimo od c. kr. vlade potrjena pravila novega pevskega društva, imenom: »Lipa«. Toliko torej v obvestilo slavnemu občinstvu, da bi isto morda ne mislilo, da smo pozabili na vse, ali celo zaspali. Zadoščenjem pa moram sporočiti vendar-le, da razupitim, celó škandaloznim šagram, je, tako vsaj upamo, v Bazovici odzvonilo za vselej. Če tudi ne bode prihodnje nedeljo, dne 31. januarja meseca, že napovedane veselice, pač pa se bode vršil

tu primeren ples, katerega priredi odsek tukajšnjih pevcev in sicer na velikem 160 metrov kvadratnem novem podu, katerega je nalašč dal napraviti naš rodoljub gospod Josip Urbančič. Upamo, da z odpravo »šagre«, odpravljene bodo tudi tiste italijanske pokvarjene pesni, za katere so bile in so še take »šagre« prava šola. V nadomestilo za italijanske »canzonette« skrbeli bodo že naši novi »Lipaši«. Torej, če tudi za sedaj ne popolnoma, vendar je vsaj deloma uresničena želja, da v Bazovici ne bode več — »šagre« na pesku.

Minolo nedeljo smo praznovali v Bazovici god župne zaščitnice sv. Mar. Magdalene, ali tako zvano »opasilo«. Tem povodom se je imela vršiti, kakor navadno, procesija z obhodom sv. R. Telesa. Letos je bilo pripravljenih nad 60 pevcev in pevk iz Padrič in Bazovice; ker pa se procesija ni vršila in to vsled starosti preč. gosp. župnika (treba pomisliti, da je zlatomašnik), opravila se je ta svečanost v cerkvi, ob kateri so mogočno in veličanstvo doneli slovenski glasovi sredi cerkve združenih pevcev in pevk, ki so dobro peli Riecijevo poslovenjeno: »Pevaj jezike«.

Pri maši pa je izborno pel domači osmerospjev Volaričevu mašo, vse v slovenskem tekstu. Nasprotnike slovenskega petja v cerkvi bi prosili, da se potrudijo ob kakšni enaki slovesnosti v našo Bazovico. Tu bodo slišali in se prepričajo, da tudi v svojem mило-lepem slovenskem jeziku pevana pesem je veličastna in povzdiguje pobožnost, ako se poje dobro in pravilno; kajti tako petje sega bolj v sree toliko pevu kolikor poslušalec, nego pa površno latinsko lajsanje in pacanje.

Gospodom pevovodjem in drugim priporočamo, da premišljajo in se tudi ravnajo po tem.

Heros.

Pevsko in bralno društvo »Straža« na Plavijah pri Kopru priredi — kakor je bilo že naznanjeno — prihodnje nedeljo svojo veliko javno veselico. Po pripravi soditi, tamošnji kraji še niso videli take veselice. Žeteli je torej obile udeležbe, sosebno zato, ker tamošnje ljudstvo potrebuje vspodbuje v toli žalostnih razmerah, v kakoršnjih mora živeti.

Umrljivost v Trstu. — Od nedelje dne 17. julija do vštete sobote dne 23. julija je umrlo v Trstu 108 oseb, 48 možkih in 60 ženskih. (V istem tednu minolega leta je umrlo samo 80 oseb.) Od onih 108 jih je bilo: 31 do 1 leta, 12 do 5 let, 13 do 20 let, 4 do 30 let, 5 do 40 let, 15 do 60 let, 24 do 80 let, 4 nad 80 let. Povprečna umrljivost v tem tednu je znašala 34.0 od tisoč. Glavni vzrok smrti je bila jetika, potem bolezi na sopnih organih, vnetje v čevih itd.

Povožena deklica. 48letni kmet Jarnej Tomšič iz Poč pri Postojini je bil sinoči ob 1/4. uri aretiran v ulici Areata, od agenta Titza in jednega stražarja, ker je malo popred v ulici Sette Fontane povozil 5letno deklico Rozalijo Fuzzati. Deklica je bila ranjena na glavi in na desni roki. Prenesli so jo v lastno stanovanje, kamor je bil poklican zdravnik z zdravniške postaje.

Policijske vesti. Aretirani so bili: 43letni dninar Jarnej Šturm iz Senožeč sinoči ob 6. uri v ulici Istituto, ker je izgnan iz Trsta; 21letna Marija M. z Hrvatskega, ker zatožena, da je vkradla Ivani S. za 44 gl. blaga in Mariji V. ter Mariji N. 13 gl.; 21letni dninar Mihajl T. radi pomanjkanja sredstev.

Včeraj popoldne je bil aretiran 15letni Ivan Klun iz Rocola hšt. 15, ker je streljal zjutraj s puško proti hiši Frana Dežmana, v kateri se je nalajala 5letna deklica Natalija Dežman. Na policiji ni hotel povedati, kdo mu je dal orožje.

Koledar.

Danes v petek 29. julija: Marta, d.; Olaf, kralj.

Jutri v soboto 30. julija: Abdon in Senen, m.

Solnčni:	Lunin:
Izhod ob 4. uri 17 min.	Izhod ob 5. uri 12 min.
Zahod „ 7. „ 55 „	Zahod „ 12. „ — „

Ta je 31. teden. Danes je 209. dan tega leta, imamo torej še 156 dni.

K u b a.

Spisal D. L. Selski.

(Dalje.)

Obdelane zemlje je na Kubi ne veliko čez 1 milijon ha; komaj 10%, čez 3 milijone pa je pašnikov, nad 7.5 milijonov ha pa je še pragozdov in pustinje. V obče pa moramo reči, da so obdelali,

kar se je dalo, in da je mnogo zemlje take, da se sploh ne more žnjo nič napraviti. To velja zlasti o vzhodnih provincijah.

Z živinorejo se pečajo v Puerto Principe, ki pa komaj zadošča za pokritje domačih potreb; z gozdarstvom in rudarstvom se ukvarja Santiago de Cuba. Čebelarstvo je zelo razširjeno. Glavno pa so velikanske plantaže, sladkorne in tobačne, ki so v rokah nekaterih velikih posestnikov in družeb, proti katerim je precejšen del prebivalstva pravi proletarijat, potikajoči se semintja po otoku in pripravljen k vsemu; saj nima drugega izgubiti, nego življenja; nasprotno pa si more pridobiti kaj. Španska vlada je že od nekdaj podpirala velika posestva na korist kapitalistom, zato imajo večkratni upori tudi socialni značaj: boj revne mase poti bogatinom.

Te velike plantaže kosajo v manjše parcele ter dajejo v najem, najemniki pa oddajajo potem vso žetev kaki centralni tovarni. Nekatere teh tovarnih proizvajajo na leto čez 400.000 stotov ali centov sladkorja. Leta 1877. je bilo 1191 sladkornih, 4511 tobačnih plantaž in 192 za kavo. Kuba proizvaja najboljši tobak in največ sladkorja. Tobak se pridobiva v prvi vrsti v provincijah Habana in Pinar del Rio, sladkor v Matanzas in Santa Clara, kava v Santiago de Cuba. Leta 1894. je pridelala Cuba 1.030.000 ton (tona je 1000 kg.) sladkorja, l. 1895. le 950.000 ton; l. 1889. 420.000, l. 1890. pa 300.000 bal (bala je 4800 ali 5000 listov) tobaka. Tega leta je padla produkcija radi slabega vremena, od katerega je zavisna kakovost tobaka, ter vsled tega, ker se je zvišala carina v Združenih državah, kamor se največ izvažajo. Sladkor pa ima močno konkurenco v Evropi in v Združenih državah, kakor tudi kubanska kava močno tekmovalko v brazilski in javski (Java) kavi.

Trgovina se je zelo zvišala, odkar so sklenili l. 1891. Španci in Združene države severoameriško pogodbo, ki dovoljuje špansko-zapadnoindijskim otokom svobodno carino pri sladkorju in drugih proizvodih, ameriškim ladjam pa jo zopet zdatno zmanjšuje.

Izvoz v Združene države se je povišal od 57.855.217 dolarjev (dolar je 2 gl. 10 nč.) leta 1890. na 64.878.505 dol. l. 1891. in na 81.179.678 dol. leta 1892. Izvoz Kube je znašal leta 1892. 89.652.514 pesos (pesos ali peseta je 43 nč.), dovoz pa 56.265.315 pesos: 18.553.037 p. iz Španije, 16.245.880 p. iz Zj. drž., 13.051.384 iz Anglije. Izvažajo se tobak, cigare, cigarete, sladkor, rum, med (v Severno Ameriko in Nemčijo), vosek, kože in les (cedrovi les v Bremen in Hamburg); dovažajo pa se iz Anglije, Severne Amerike, Nemčije, Španije in od drugod in sicer: manufakturno blago, moka, suho meso (iz Južne Amerike), slane ribe, slanina, alkoholovine, kovinsko blago, petrolej.

O izvozu tobaka bi še omenjal, da najboljšje blago ostaje doma na Kubi, kjer strastno kadi vse brez razlike stanu, spola in starosti. Na Kubi pokadé baje na leto 1825 milijonov cigar ali na dan 5 milijonov. Evropskim fabrikantom je težko dobiti izvrstnega in pravega kubanskega blaga, ker jih radi oslepajo; l. 1854. n. pr. se je izvozilo 264 milij. cigar iz puertoriškega tobaka (Puerto Rico je otok na vzhodu Kube, tudi španska naselbina), iz pravega kubanskega pa 251.333.000. (Pride še.)

Zadnje vesti.

Dunaj 29. Govori se, da v nedeljni bodočnosti pride do sprememb v sestavi ministerstva. Ministra železnice in trgovine, Wittek in Bärnreither, da odstopita. Na mesto prvega da stopi bivši minister Bilinski. Ni pa še gotovo, da-li ne odide še kak drugi minister.

Dunaj 29. »Reichswehr« poroča o pogovoru, ki ga je imel jeden njenih urednikov z nekim členom desnice. Poslednji je rekel, da grof Thun misli izdelati nov načrt za uravnavo jezikovnega vprašanja na Češkem, katerega predloži češkim in nemškim zaupnikom. Z druge strani pa trde, da vlada ne misli več na pogajanja z zaupniki, ampak da se misli obrniti do parlamenta, ki se snide v oktobru.

Praga 29. »Narodni listy« pišejo, da se moti grof Thun, ako meni, da bi bilo eventualno absolutistično vladanje po godu narodu češkemu.

Petrograd 29. »Ruski vestnik« piše v daljšem članku o političnem položaju v Avstriji, ki se

mu vidi jako resno. Vsa slovanska plemena so se naveličala nemške in madjarske hegemonije. Da-si v večini po številu, nimajo mesta, ki jim pristojijo. Toda slavnosti v Pragi so imele visok političski, pomen katerega so umeli visoki krogi na Dunaju. Slovani ne odjenjajo v tem sedanjem boju, tudi če bi imele priti hude komplikacije.

Kolonj 29. »Kölnische Zeitung« javlja iz Londona: V prepiru med Italijo in Kolumbijo (države v južni Ameriki) je Amerika kakor razsodnik razsodila v prilog Italiji; ista pa bi rada videla, da bi Italija ne rabila sile. Zaprošila je Italijo v tem zmislu, obljubivši zajedno, da bode silila na to, da Kolumbija plača dolžni znesek. Italija ni ugodila tej želji in je utemeljila taki odgovor s tem, da se je od strani kolumbijske vlade preveč zlorabljala njena potrpežljivost. Ostane naj torej pri ultimatumu italijanskega admirala. Sedaj pa je Amerika naprosila Anglijo, naj ona posreduje v Rimu amerikanski prošnji v prilog. Ne ve se še, kako je Anglija vsprejela željo Amerike.

Madrid 29. Ministerstvo mornarice je dobilo brzojavko, glasom katere se je admiral Camara zasedral v Kadiksu.

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za september 8-13 do 7-15. Oves za spomlad —, Rž za september 6-51 do 6-53. Koruza za maj 1899. 4-24 do 4-25.

Pšenica: ponudbe srednje, povpraševanja dobro. Prodaja 20000 met. stot. Vreme: vročina.

Hamburg. Santos good average za september 30—, za december 30-50, za mare 31— za maj 31-25.

Havre. Kava Santos good average za juli 36-75, za november 36-75 frankov za 50 klg.

Dunajska borza 29. julija 1898.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101-80	101-85
„ „ v srebru	101-65	101-65
Avstrijska renta v zlatu	121-65	121-55
„ „ v kronah	101-20	101-20
Kreditne akcije	359-80	358-85
London 10 Lsr	120—	120—
Napoleoni	9-53	9-53
20 mark	11-75	11-75
100 ital. lir	44-25	44-25

Hotel Volpich

„PRI ČRNEM ORLU“ (AQUILA NERA)

TRST — Via S. Spiridione, Corso, Via S. Nicolò — TRST

Najbolj v središču mesta ter na novo opravljen.

KOPELJI, VOZ K VSEM VLAKOM.

V prtilju

„Restavracija Pilsen“ od F. Volpicha.

Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu!

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste

od sloveče originalne znamke

„Styria“ Gradcu,

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,
ulica Commerciale št. 1, telefon št. 341.

Glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacija.

Nova centralna čevljarnica v Trstu.

Via Maleanton št. 2.

Bogat izbor čevljev za gospode, gospe in otroke.

Delo solidno, trpežno in po mogočih konkurenčnih cenah.

Velika zaloga olja.

Podpisani sem prevzel poznano zalogo olja v ulici Torrente št. 26, (na voglu ulice Farneto) kjer prodajam vsake vrste olja, od navadnega (comune) do najfinejšega po jako nizkih cenah. V zalogi se nahaja vsakovrstnega kisa, mila (žajfe), sveč, škroba (štirke), plavila, sode, potase, itd.

Trgovcem z dežele postrežem tudi z drugimi predmeti, po naročbi.

Nadejajoč se, da me slov. občinstvo počasti z mnogobrojnimi naročbami, obljubujem, da bodem tudi jaz po mogočnosti podpiral svoj narod.

S š spoštovanjem **Vatovec Anton.**

„SLOVENKA“

Glasilo slovenskega ženstva.

Izhaja v Trstu

kakor priloga „Edinosti“ vsako drugo soboto.

Naročnina znaša: Za nenaročnike „Edinosti“ za vse leto 3 gl., za naročnike „Edinosti“ pa 2 gl. — Rokopisi naj se pošiljajo uredništvu „Slovenke“, naročnina pa upravnistvu „Edinosti“, ulica Molin piccolo.

Dolžnost in ponos vsake rodoljubne Slovenke bodi, da je naročena na ta edini leposlovni list našega ženstva ter da ga priporoča o vsaki priliki svojim prijateljicam in znankam. — Slovenke! Delajte na to, da se ta vaš list vspne do zaželjene višine, da se razširi tako, da nijedna hiša ne bode pogrešala tega lista. Vsak uspeh „Slovenke“ bode jasen dokaz zavednosti in napredovanja slovenskega ženstva.

TEODOR SLABANJA srebrar

ulica Morelli 12 v GORICI ulica Morelli 12

priporoča prečistiti dnhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje cerkvene posode in orodja. Staro blago popravi, pozlati in posrebi v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgoraj omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razun nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje ob 1. uri popoldne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gl. 21—; samo večerno izdanje gl. 12—, (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr.

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelcu, v Šklednju pri gosp. Antonu Sanein (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gašpersič. — Izven Trsta prodaje se „Edinost“ v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“